Ministerie van Buitenlandse Zaken

TER BESLISSING

Datum
02 april 2026

Onze Referentie
BZ2626530

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Aan M
Van Bescherming persoonlijke levenssfeer
Via
Kopie aan R Bescherming persoonlijke levenssfeer
Afgestemd met Bescherming persoonlijke levenssfeer

Bijlage(n)
4

nota

Parlementair overzicht verdragen waarover onderhandeld wordt - peildatum 1 april 2026

Aanleiding

Ingevolge artikel 1 van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen dient ieder kwartaal een overzicht van in onderhandeling zijnde verdragen te worden aangeboden aan de Staten-Generaal en de Staten van Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met aanbieding aan het parlement van de kwartaaloverzichten van verdragen waarover onderhandeld wordt. De aanbiedingsbrieven, ter begeleiding van de lijsten 1 en 2, gaan u hierbij ter tekening toe.

Kernpunten

- Lijst 1 bevat een overzicht van de verdragen in onderhandeling die nieuw op de lijst (peildatum 1 april 2026) staan vergeleken met de vorige lijst (peildatum 1 januari 2026), aangevuld met de informatie over de strekking ervan.
- Lijst 2 bevat een overzicht van alle verdragen waarover onderhandeld wordt, inclusief de nieuwe verdragen (lijst 2) (peildatum 1 april 2026).
- Zodra onderhandelingen lopen op basis van concrete teksten, wordt een ontwerpverdrag in het overzicht opgenomen.

Toelichting

- De ontwerpverdragen zijn gegroepeerd per departement, per onderwerp en per land of organisatie. Ook hebben de verdragen een vast referentienummer. Het totale aantal verdragen is vermeld aan het einde van de lijst.
- In lijst 2 zijn vier ontwerpverdragen met een sterretje aangemerkt als "politiek belangrijk". Bij politiek belangrijke verdragen wordt het parlement zo volledig mogelijk geïnformeerd over het verloop van de onderhandelingen, rekening houdend met de noodzakelijke vertrouwelijkheid bij de andere verdragspartners. Bij deze nota is een overzicht met achtergrondinformatie bij deze verdragen gevoegd.
- De politiek belangrijke verdragen zijn:
    1. EU verkiezing leden Europees Parlement; verordening (minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties);
    2. Toetreding EU tot EVRM (minister van Buitenlandse Zaken);

3. EU - China Investeringsakkoord (minister van Buitenlandse Zaken/ minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp); en
4. WHO Internationaal Pandemie-instrument (minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport).

Bijlagen:
- Aanbiedingsbrieven ter ondertekening (5x);
- Lijst 1 – nieuwe ontwerpverdragen stavaza 1 april 2026 met strekking ervan;
- Lijst 2 – alle ontwerpverdragen stavaza 1 april 2026;
- Overzicht met achtergrondinformatie over politiek belangrijke verdragen.

00001

7665407

Achtergrondinformatie bij politiek belangrijke ontwerpverdragen
Peildatum 1 april 2026

INLEIDING

Dit overzicht bevat ontwerpverdragen die op de parlementaire ontwerplijsten als politiek belangrijk zijn gemarkeerd. Dit zijn verdragen waarin vanuit het parlement interesse bestaat en waarover reeds met het parlement is gecorrespondeerd.

POLITIEK BELANGRIJKE VERDRAGEN OP PARLEMENTAIRE ONTWERPLIJSTEN

1. EU-verkiezing leden Europees Parlement (hierna: EP); verordening (BZK)

- De Akte betreffende de verkiezing van de vertegenwoordigers in het EP door middel van rechtstreekse algemene verkiezingen uit 1976 (hierna: de Kiesakte) is reeds meerdere keren gewijzigd. Aanleiding voor de huidige onderhandelingen in de Raad van de EU (hierna: Raad) over een herziening van de Kiesakte is een voorstel van het EP van 3 mei 2022, met als doel de democratische dimensie van de verkiezing van zijn leden te versterken en hierbij de betrokkenheid van de kiezers te vergroten.
- Uiteindelijk dient de Raad het voorstel vast te stellen met eenparigheid van stemmen en door goedkeuring van het EP te krijgen. Daarna is voor de inwerkingtreding ook de goedkeuring door alle EU-lidstaten overeenkomstig hun eigen nationale procedures nodig.
- In juni 2022 zijn in Raadsverband de gesprekken gestart over de Kiesakte. Nederland heeft bij de onderhandelingen steeds geïntervenieerd conform het kabinetsstandpunt en de uitkomst van het debat met de Tweede Kamer (hierna: TK), beide van juni 2022.
- Het is op dit moment onduidelijk wanneer een definitief besluit over dit initiatiefvoorstel van het EP verwacht kan worden binnen de Raad. Het Zweedse voorzitterschap heeft in mei 2023 een vragenlijst uitgezet onder lidstaten om de bezwaren in kaart te brengen. Nederland heeft hierop gereageerd conform het met de Kamer besproken kabinetsstandpunt en de uitkomsten van het debat in de TK.
- Verschillende lidstaten hebben bezwaren tegen elementen uit het voorstel, waaronder transnationale lijsten, stemmen per brief en een vaste verkiezingsdag.
- Tijdens de Raad Algemene Zaken van 15 november 2023 heeft het Spaanse voorzitterschap geconcludeerd dat er bereidheid onder lidstaten bestaat om door te spreken over niet-contentieuze onderdelen van het voorstel. Op technisch niveau zal er daarom gesproken worden over onderdelen zoals het tegengaan van dubbele stemmen en de toegankelijkheid van stemlocaties voor mindervalide stemgerechtigden.
- Het Belgisch voorzitterschap heeft deze discussie vervolgd. Zo is er op technisch niveau gesproken over een aantal deelonderwerpen uit het voorstel, te weten: selectie van kandidaten en geslacht (cluster 3); publicatie van de verkiezingsuitslag (cluster 4) en gemeenschappelijke standpunten m.b.t. verkiezingscampagnes (cluster 5).
- Uit deze discussie concludeerde het voorzitterschap dat er nog teveel bezwaren bestaan bij lidstaten.
- Onder het Hongaarse voorzitterschap heeft de discussie over de Kiesakte stilgelegen.
- Het Poolse voorzitterschap heeft begin maart 2025 een inventarisatie gedaan over de posities in de werkgroep Algemene Zaken. De meeste posities bleken onveranderd. De Polen zegden toe dit krachtenveld terug te koppelen aan het EP. De JDR benadrukte dat het doel niet is om de Raadsbeslissing uit 2018 te heropenen, maar om hierop voort te bouwen met additionele elementen uit '22-voorstel.
- Het Deens voorzitterschap is voornemens om de strategie van de Polen over te nemen en naar het EP te signaleren dat de Raad open staat voor onderhandelingen.

- Lopende de besprekingen in Raadsverband heeft het Europees Parlement op 13 november 2025 een nieuw voorstel gedaan tot herziening van de Kiesakte (ref. nr. 014224). Het voorstel biedt leden van het Europees Parlement de mogelijkheid om tijdens de late zwangerschap en het vroege moederschap de plenaire stem te delegeren aan een ander lid van het Europees Parlement. Het is op dit moment onduidelijk wanneer een definitief besluit over dit initiatiefvoorstel van het EP verwacht kan worden binnen de Raad.

2. EU – China investeringsakkoord (BZ/BHO)

- De *EU-China Comprehensive Agreement on Investment* (hierna: investeringsakkoord) heeft als doel de Chinese markt beter toegankelijk te maken voor Europese investeerders, bijvoorbeeld door middel van het bewerkstelligen van toegang tot meer sectoren en een gelijker speelveld.
- Het ontwerp-investeringsakkoord dat op 30 december 2020 is gepresenteerd werd onverwacht geaccordeerd door China, met een inspanningsverplichting om openstaande conventies van de *International Labour Organization* – onder meer tegen dwangarbeid – te ratificeren. Dit akkoord zit formeel nog in de fase van juridische opschoning en vertaling.
- Op 22 maart 2021 heeft de EU gerichte sancties aangekondigd tegen Chinese individuen en entiteiten die betrokken zijn bij de mensenrechtenschendingen in Xinjiang. China heeft hierop gereageerd door sancties op te leggen met betrekking tot Europese politici (lees: Europarlementariërs en nationale volksvertegenwoordigers), Europese instanties, en academici.
- Op 20 mei 2021 heeft het EP voor een motie gestemd waarin het uitsloot het ontwerp-investeringsakkoord voor inhoudelijke behandeling te agenderen zolang de sancties tegen Europese politici in stand blijven. Het EP heeft daarbij vermeld dat de mensenrechtensituatie in overweging zal worden genomen bij het behandelen van het investeringsakkoord, ook nadat de sancties opgeheven worden. Hiermee ligt het proces feitelijk stil.
- China heeft in april 2025 de sancties tegen enkele (voormalige) leden van het EP opgeheven, als een stap om te komen tot het normaliseren van de betrekkingen.
- Formeel is de volgende fase van besluitvorming over het ontwerp-investeringsakkoord goedkeuring door de Raad en het EP. Er zal geen sprake zijn van ratificatie door de lidstaten, omdat het waarschijnlijk een *EU-only* verdrag wordt. Het investeringsakkoord zal namelijk geen bepalingen over investeringsbescherming bevatten (in tegenstelling tot bijvoorbeeld CETA), omdat de Chinese en Europese posities hierover te ver uiteen liggen. Daarom zullen de lidstaten – waaronder Nederland – hun bestaande bilaterale investeringsbescherming behouden onder de huidige tekst van het investeringsakkoord. Verder heeft Nederland officieel nog geen positie ingenomen, omdat er nog geen definitieve tekst van het principeakkoord beschikbaar is.

3. Verdrag inzake de toetreding van de EU tot het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM) (BZ)

- Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: EU-Hof) heeft in 2014 geoordeeld dat de Ontwerptoetredingovereenkomst die in 2013 was uitonderhandeld tussen de EU en de Raad van Europa (hierna: RvE) op een aantal punten onverenigbaar was met het EU-recht.
- Sinds 2020 is heronderhandeld tussen de EU en de RvE om tegemoet te komen aan het advies van het EU-Hof en in 2023 is na meer dan twee jaar onderhandelen een voorlopig Toetredingsakkoord op onderhandelaarsniveau bereikt.

- De Europese Commissie heeft inmiddels een adviesverzoek ingediend bij het EU-Hof waarin zij het EU-Hof vraagt of het nieuwe concept toetredingsakkoord verenigbaar is met de EU-Verdragen. De deelname van NL in deze procedure wordt nu verder interdepartementaal afgestemd. Een nota hierover wordt op een later moment aan M voorgelegd.
- In EU-verband wordt op Raadswerkgroepniveau ondertussen verder gewerkt aan de interne regels die nodig zijn om de toetreding van de EU tot het EVRM te bewerkstelligen.

4. WHO Internationaal Pandemie-Instrument (VWS)

- Op 1 december 2021 hebben de leden van de Wereldgezondheidsorganisatie (hierna: WHO) gezamenlijk overeenstemming bereikt over het starten van onderhandelingen over de totstandkoming van een internationaal instrument met betrekking tot pandemische preventie, paraatheid en respons. Hiertoe is een *Intergovernmental Negotiation Body* (INB) opgericht waarin alle WHO-lidstaten zijn vertegenwoordigd.
- Tijdens de 78e Wereldgezondheidsvergadering (WHA) in mei 2025 is middels een resolutie de basistekst van het verdrag aangenomen. Echter, deze tekst zal nog niet voor ondertekening en ratificatie worden voorgelegd. Dat gebeurt pas nadat een bijlage waarin afspraken over het op te stellen *Pathogen Access and Benefit Sharing* (PABS) systeem is overeengekomen. Dit systeem is gericht op het snel en tijdig delen van materiaal en informatie over ziekteverwekkers met pandemisch potentieel, en het daaraan gekoppelde snel, tijdig, eerlijk en rechtvaardig delen van de voordelen die voortkomen uit het gebruik van het materiaal en de informatie.
- Ter onderhandeling van deze bijlage is tijdens de 78e WHA de *Intergovernmental Working Group* (IGWG) opgericht. Er is overeengekomen dat de onderhandelingen één jaar in beslag zullen nemen.
- Onderwerpen die in het Pandemieverdrag aan bod komen, zijn onder meer een *One Health*-aanpak, eerlijke toegang tot medicijnen, vaccins en medische hulpmiddelen, het delen van data en materialen van pandemische ziekteverwekkers, en versterking van de mondiale capaciteiten en financiering voor pandemische preventie, paraatheid en respons.
- Dit verdrag krijgt al geruime tijd de nodige aandacht van de Tweede Kamer. Het Ministerie van VWS houdt de Kamer dan ook actief op de hoogte van de ontwikkelingen rond dit verdrag. Meest recentelijk is de Tweede Kamer op 30 juni 2025 geïnformeerd over de 78e WHA, waarin de basistekst van het Pandemieverdrag is aangenomen.